

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Transferium De Punt, gemeente Tynaarlo

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

13 november 2014 / rapportnummer 2978-16

1. Hoofdpunten van het MER

De Provincie Drenthe heeft het voornemen om aan de A28 bij afslag De Punt een OV-knooppunt met een P+R voorziening te realiseren met maximaal 2000 parkeerplaatsen (transferium). Om het transferium mogelijk te maken wordt een bestemmingsplan opgesteld waarvoor de gemeenteraad van Tynaarlo bevoegd gezag is. Om de milieugevolgen voor de besluitvorming goed in beeld te brengen wordt de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Aangezien het transferium in de nabijheid van Natura 2000-gebied Drentsche Aa is gepland zijn significante gevolgen op voorhand niet uit te sluiten en wordt een Passende beoordeling opgesteld die onderdeel zal gaan uitmaken van het op te stellen milieueffectrapport (MER). De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ is gevraagd om een advies te geven over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER.

Van de gemeente Tynaarlo heeft de Commissie de Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD), een aantal achtergrondrapporten en de ingediende zienswijzen ontvangen. De Commissie heeft deze informatie betrokken bij haar advies. Deze informatie gezamenlijk biedt een goed startpunt voor het op te stellen MER en dit advies geeft aan welke informatie nog moet worden uitgezocht. De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie voor het op te stellen milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming in ieder geval de onderstaande informatie moet worden uitgewerkt in het MER:

- een kwantitatieve verkeerskundige onderbouwing van het nut en de noodzaak om een transferium aan te leggen;
- een analyse welke locaties het meest geschikt zijn als transferium;
- de mogelijkheden om de gevolgen voor de luchtkwaliteit, geluid, landschap, grond- en oppervlaktewater en natuur van de inrichting en het gebruik van het transferium op de mogelijke locaties te minimaliseren.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de NRD van de provincie. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de NRD voldoende aan de orde komen.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Onderbouwing

2.1 Nut en noodzaak

In de NRD wordt aangegeven dat de toenemende mobiliteit en verkeersdruk in de kop van Drenthe richting de stad Groningen voldoende potentie biedt om een transferium aan te leggen aan de A28 bij afslag De Punt. Een verkeerskundige onderbouwing van de potentie voor een transferium met 2000 parkeerplaatsen moet onderdeel uitmaken van het op te stellen MER.²

In de achtergrondstukken³ worden wel analyses gegeven van de mobiliteit in de regio Groningen – Assen, maar er wordt geen berekende onderbouwing gegeven van het aantal parkeerplaatsen op Transferium De Punt. In het rapport ‘Transferpunt een mobiliteitsknoop bij de Punt’ wordt – onder de aanname dat 20% van de automobilisten overstapt naar hoogwaardig openbaarvervoer (HOV) – een getal genoemd van mogelijk 800 parkeerplaatsen (pagina 27, pagina 32).

Het rapport ‘Actualisatie P+R beleid Groningen – Assen’ vermeldt dat er een potentie is op de corridor Assen/Haren – Groningen van 2.660 parkeerplaatsen en een tekort van 1.740 parkeerplaatsen (pag.28). Hiervoor worden de aannamen gehanteerd dat het aandeel P+R-gebruik van 4,4% (van de autogebruikers) even groot is als op de corridor Grijpskerk/Zuidhorn/Zernike – Groningen. Indien deze aannamen anders zijn dan voorspeld kan de noodzaak van de aanleg van het transferium geheel anders uitpakken.

Daarnaast worden momenteel allerlei verkeersmaatregelen genomen die de doorstroming op de wegen bevorderen. Zo wordt het grootste regionale knelpunt, de Zuidelijke Ringweg Groningen, aangepakt vóór 2020⁴. Uit de achtergrondstukken blijkt dat na realisatie van de Aanpak Ring Zuid op het wegvak A28 De Punt – Haren alleen capaciteitsproblemen optreden ná 2020 in het hogere groeiscenario Global Economy. Daarmee zou de noodzaak voor een transferium bij De Punt kunnen verminderen.

De Commissie adviseert daarom in het MER het nut en de noodzaak van het transferium kwantitatief te onderbouwen op basis van:

- de mate en duur van congestie op de wegen, die het “potentieel” vormen voor een transfer van auto naar openbaar vervoer (A28, N34, onderliggend wegennet, etc.);
- de Herkomst-Bestemmingsrelaties van het verkeer;
- de andere nieuwe voorzieningen (onder andere herstructurering zuidelijke rondweg en uitbreiding P+R Haren);
- het verlies aan comfort/privacy, extra OV-reistijd en natransport, ten opzichte van de extra reis/verliestijd als gevolg van de file om die overstap te maken.

² Zie ook de zienswijzen van Natuur en Milieu Drenthe, IVN en Natuurplatform Drentsche Aa.

³ Eindrapport actualisatie Netwerkanalyse Hoofdrapport en de bijlagen, Rapportage analysefase Actualisatie NetWerkAnalyse, HOV-visie Groningen – Assen, bouwsteen van de actualisatie, Transferpunt-een mobiliteitsknoop nabij de Punt, Goudappel Coffeng d.d. juli 2010, Actualisatie P+R beleid Groningen – Assen, Goudappel Coffeng d.d. 22 december 2011, Netwerkanalyse Groningen – Assen d.d. juli 2006.

⁴ Zie Tracébesluit A7/N7 Zuidelijke Ringweg Groningen d.d. 29 september 2014.

Ga daarbij uit van recente verkeersprognoses voor het jaar 2025 of 2030. En geef daarbij inzicht in de invoer van het gebruikte verkeersmodel, onder meer waar het gaat om het gehanteerde scenario en de bijbehorende sociaal-economische gegevens.

Geef ook aan, op grond van welke mogelijkheden ten aanzien van lijnvoering en frequentie van het openbaar vervoer een of meer transferia effectief zullen kunnen functioneren.

2.2 Beleidskader

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor het transferium en of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op:

- Mobiliteitsbeleid op landelijk, regionaal en lokaal niveau.
- Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.
- Provinciaal Verkeers- en vervoersplan Drenthe.
- Andere relevante regionale en lokale verkeers- en vervoersplannen, zoals de Geactualiseerde Netwerkanalyse 2013 regio Groningen – Assen.
- Veiligheidsnormering en beschermingszones boezemkaden (Provincie Drenthe).
- Kaderrichtlijn Water en Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water.
- Beslisboom Afkoppelen Waterschap Hunze en Aa's.
- Grondwaterbeschermingsgebied Drentsche Aa.
- Provinciaal Omgevingsverordening Drenthe (regels in grondwaterbeschermingsgebieden).
- Concept beheerplan Drentsche Aa.
- Drentsche Aa BIO-plan 2.0 (2012 – 2020). Het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa, Vastgesteld door het Overlegorgaan Drentsche Aa in februari 2013.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Locatiealternatieven

In het rapport 'TransferPunt. Een mobiliteitsknoop nabij De Punt' worden drie locaties verkend en met elkaar vergeleken. Aangegeven is, dat op basis van het criterium dat er 2000 parkeerplaatsen moeten kunnen komen, drie locaties mogelijk zijn: Tynaarlo, Kruising N34 en Groningen Airport Eelde. Na een grove selectie wordt Groningen Airport Eelde de voorkeursvariant voornamelijk omdat 'de impact van het transferium op de omgeving minimaal' is en vanwege de 'synergiemogelijkheden met Groningen Airport Eelde'.

De Commissie vindt dat deze conclusies te snel en op basis van onvoldoende informatie zijn getrokken en adviseert om in het MER een nadere onderbouwing en afweging te maken van geschikte locaties. Gezien de geplande ligging van het transferium in het beïnvloedingsgebied van de Drentsche Aa kan op voorhand niet geconcludeerd worden dat de impact minimaal is. Daarnaast zijn de veronderstelde synergievoordelen met Groningen Airport Eelde niet onderbouwd.

Daarbij ontbreekt de afweging om in plaats van één groot transferium meerdere kleinere transferia aan te leggen. Daarmee kunnen potentiële gebruikers in principe eerder worden

opgevangen in het OV, namelijk direct nabij de herkomst in plaats van bijna bij de bestemming.⁵

De Commissie adviseert om in het MER op basis van de kwantitatieve analyse van het nut en de noodzaak zoals in §2.1 aangegeven, te onderzoeken welke locaties geschikt zijn voor transferia. Onderzoek daarbij niet alleen grote locaties maar beoordeel ook meerdere kleinere nabij de herkomst van potentiële gebruikers.

3.2 Inrichtingsalternatieven

In de NRD worden de vier kwadranten rondom de aansluiting op de A28 meer gedetailleerd onderzocht. Op basis van de afwegingen zoals in §2.1 en §3.1 van dit advies beschreven kunnen een of meerdere andere locaties het uitgangspunt vormen voor de inrichting van het transferium.

De landschappelijke inpassing is daarbij voor alle locaties van belang. De inpassing van locatie De Punt zoals in de NRD is beschreven neemt het snelweglandschap als uitgangspunt. Gezien de geprojecteerde ligging in het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa adviseert de Commissie voor deze locatie tevens een alternatieve inrichting te ontwerpen die uitgaat van een zoveel mogelijk open landschap passend bij de ligging in dit stroomgebied. In het rapport "Het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa BIO-plan 2.0 (2012 – 2020)" Vastgesteld door het Overlegorgaan Drentsche Aa in 2013 wordt een indicatie gegeven welk type landschap men voor ogen heeft in dit deel van de Drentsche Aa. Daarbij zijn voor het ontwerp onder meer de volgende thema's relevant:

- herkenbaarheid ontstaansgeschiedenis;
- verwijderen en niet toelaten van niet karakteristieke beplanting;
- behoud van duisternis.

Uitgangspunt voor de effectbepaling is het geheel van het uiteindelijke transferium. Aangezien de planning is om het transferium gefaseerd aan te leggen is de manier van fasering van belang. Geef aan welke fases te onderscheiden zijn, beschrijf daarvan welke inrichting daarbij hoort en hoe het transferium in iedere fase functioneert.

3.3 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

⁵ Zie ook het alternatief dat het Natuurplatform Drentsche Aa voorstelt in hun zienswijze en de zienswijze van het IVN.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar de milieueffecten vindt plaats op verschillende detailniveaus. Een eerste analyse voor de locatiekeuze kan op een globaal detailniveau. Voor de bepaling van de effecten van de voorkeurslocatie(s) is meer gedetailleerde informatie gewenst. Ga bij deze laatste ook in op de effecten van de gefaseerde aanleg.

4.2 Verkeer

Locatiekeuze

Geef in het MER op basis van actuele verkeersprognoses, als genoemd in §2.1, aan, welke verschillen zich tussen de alternatieven voordoen ten aanzien van de bereikbaarheid.

Geef ook aan, welke verschillen in intensiteit zullen optreden op de relevante wegen in studie- en invloedsgebied, en welke consequenties dat heeft in termen van vormgeving van de infrastructuur en van de verkeersafwikkeling.

Geef daarbij ook aan, welke mogelijkheden de locaties bieden voor de ontsluiting met het openbaar vervoer (lijnvoering, frequentie, te bedienen herkomsten en bestemmingen) en welke gevolgen de verkeersintensiteiten en vormgeving hebben voor de bediening van het openbaar vervoer.

Inrichting

Ten aanzien van de inrichting van de locaties zijn vanuit verkeersoogpunt met name een overzichtelijke en logische indeling van de parkeervakken van belang. Schenk daarbij ook aandacht aan de looproutes en de looptijd tussen parkeerplaats en OV-halte.⁶

Voorts dient aandacht te worden geschonken aan het comfortaspect. Ga ook hierop in bij de beschrijving van de inrichtingsalternatieven.

4.3 Bodem en water

Locatiekeuze

Geef in het MER een overzicht van de grond- en oppervlaktewatersituatie en globaal de mogelijke gevolgen voor de bodem en de kwantiteit en kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater. Ga in het bijzonder in op relaties met kwetsbare en/of specifieke functies zoals de drinkwatervoorziening, de bescherming tegen wateroverlast, de doelen van aanwezige grond- en oppervlaktewaterlichamen van de Kaderrichtlijn Water alsook natte natuur.

Inrichting

Voor het beschrijven van de effecten van de voorkeurslocatie(s) zijn dezelfde aspecten als bij de locatiekeuze te hanteren alleen in meer detail. Besteed aanvullend aandacht aan de volksgezondheid en veiligheid indien in het ontwerp waterpartijen zijn voorzien. Naar verwachting

⁶ Een transferium aan de rand zoals in het ontwerp uit de NRD heeft langere looptijden dan een centraal gelegen transferium.

zullen de meeste effecten op de bodem en het grond- en oppervlaktewatersysteem, bij de aanleg van het transferium op een locatie, te voorkomen c.q. te mitigeren zijn door het treffen van de juiste inrichtingsmaatregelen. Voor het alternatief ter hoogte van het zuidoostkwadrant bij de Punt is dit al gebleken in het watertoetsproces met de waterbeheerders (waterschap en waterbedrijf). Geef in het MER aan welke maatregelen voor het tegengaan van effecten op het watersysteem worden ingezet en welke – eventuele – effecten nog resteren.

4.4 Natuur

4.4.1 Algemeen

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied. Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied. Ga daarna in op de relevante ingreep-effectrelatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden. Geef aan voor welke habitats en soorten (dieren, planten) en aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen⁷ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

In het MER zal zowel een afweging worden gemaakt op het niveau van locatiealternatieven als op het niveau van inrichtingsalternatieven. De beschrijving van bestaande situatie van de natuur en van de milieueffecten daarop kan voor beide niveaus op een verschillende abstractie niveau plaats vinden. Op het niveau van de locatiealternatieven kan een meer globale benadering worden gevolgd, bij inrichtingsalternatieven is een gedetailleerd niveau nodig. Bij de locatiealternatieven ligt het accent op het inzichtelijk maken welke risico's er zijn omtrent effecten op de natuur waarbij een globaal beeld wordt geschetst van de natuurwaarden en de effecten daarop. Als op dit niveau effecten op Natura 2000-gebieden worden verwacht dient te worden verkent wat de risico's zijn op mogelijk significante gevolgen. Bij inrichtingsalternatieven die na trechtering zijn gekozen is een gedetailleerde Passende beoordeling gewenst indien deze noodzakelijk is.

4.4.2 Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en de Ecologische hoofdstructuur (EHS). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Ook als het voornemen niet in of direct naast een beschermd gebied ligt, kan het gevolgen hebben op een beschermd gebied (externe werking).

Geef per gebied de begrenzingen van het gebied aan op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden.

⁷ Geef aan of het bijvoorbeeld gaat om vernietiging van leefgebied door ruimtebeslag, verstoring door licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking of vermessing en verzuring door deposities van stikstof.

Natura 2000-gebieden

Geef per voor Natura 2000-gebieden:

- de instandhoudingsdoelstellingen voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends.

Onderzoek in de Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Relevante thema's zijn stikstofdepositie, verdroging en lichtvervuiling. Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets⁸ met succes wordt doorlopen.⁹

Ga ook in of planalternatieven (inrichting) geplande herstelmaatregelen (Conceptbeheerplannen) voor de Natura 2000 kunnen tegenwerken en hoe dat kan worden gemitigeerd of welke duurzame oplossingen daarvoor mogelijk zijn.

Ecologische hoofdstructuur

Beschrijf voor de EHS-gebied(en) in en rond plangebieden waarop effecten kunnen worden verwacht, de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Voor de EHS geldt een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt en of het voornemen hierin past.

4.4.3 Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.¹⁰ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Geef indien verbodsbepalingen¹¹ overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

⁸ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

⁹ Art. 19g en 19h, Natuurbeschermingswet 1998.

¹⁰ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

¹¹ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

4.5 Lucht

Vergelijking van alternatieven

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}¹²) en NO₂ te beschrijven, ook onder de grenswaarden¹³. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen middels verschilcontourenkaarten¹⁴ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen¹⁵.

4.6 Geluid

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de geluidseffecten te beschrijven, waarbij ook niveaus onder de grenswaarden van belang zijn. Presenteer de resultaten van de berekeningen bijvoorbeeld in de vorm van verschilcontourenkaarten en geef per contour het aantal en de ligging aan van woningen en mogelijke andere geluidgevoelige bestemmingen in het studie- en invloedsgebied.

4.7 Landschap en cultuurhistorie

Locatiekeuze

Geef in het MER een overzicht van bekende en verwachte cultuurhistorische waarden in het plangebied. Besteed hierbij aandacht aan alle drie de facetten van cultuurhistorie:

- archeologie;
- gebouwd erfgoed;
- cultuurlandschap.

Beschrijf de beleefde kwaliteit, de fysieke kwaliteit of de inhoudelijke kwaliteit van aanwezige waarden. Hierbij kan eventueel gebruik gemaakt worden van de waarderingscriteria uit de 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA'¹⁶. Maak daarbij onderscheid tussen landschappelijk en cultuurhistorische waarden die samenhangen met historisch landgebruik¹⁷ en modern landgebruik. Beschrijf de effecten van alternatieven/varianten op deze kwaliteiten. Beschrijf ook in welke mate effecten op cultuurhistorische waarden verzacht kunnen worden

¹² Op dit moment zijn de rekenmethoden voor PM_{2,5} nog niet opgenomen in de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit, indien deze regeling ten tijde van het plan-MER niet beschikbaar beredeneer of bereken de concentraties PM_{2,5} dan op basis van de dan best beschikbare rekenmodellen.

¹³ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

¹⁴ Gebruik hiervoor klassebreedtes van 1,0 µg/m³ of minder, indien klassebreedtes van 1,0 µg/m³ onvoldoende onderscheidend is.

¹⁵ Gebruik hiervoor de zogeheten Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG). Denk bij gevoelige objecten aan kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen en woningen. Gevoelige groepen zijn bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten. Mocht de feitelijke situatie afwijken van de BAG, houd hiermee dan rekening in het MER.

¹⁶ Handreiking opgesteld door Witteveen+Bos in opdracht van de rijksdienst voor het Cultureel erfgoed. Van deze handreiking uit 2007 is ook een samenvatting uit 2009 beschikbaar.

¹⁷ Ga daarbij in op welke waarden men voor ogen heeft bij het beleid rond Het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa.

binnen de alternatieven/varianten. Uit het MER moet in ieder geval blijken in hoeverre de alternatieven/varianten verschillen ten aanzien van effecten op bekende of verwachte cultuurhistorische waarden.

Inrichting

Geef in het MER een overzicht van aanwezige cultuurhistorische waarden in het plangebied. Besteed hierbij aandacht aan alle drie de facetten van cultuurhistorie:

- archeologie;
- gebouwd erfgoed;
- cultuurlandschap.

Wanneer uit bureauonderzoek blijkt dat er mogelijk archeologische vindplaatsen aanwezig zijn dan dient door veldonderzoek te worden vastgesteld of dit inderdaad zo is. Uit het MER moet blijken wat de omvang en begrenzing van eventuele archeologische vindplaatsen is en of deze behoudenswaardig zijn¹⁸.

Beschrijf de beleefde kwaliteit, de fysieke kwaliteit en de inhoudelijke kwaliteit van aanwezige waarden¹⁹. Beschrijf de effecten van alternatieven/varianten op deze kwaliteiten.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieuinformatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

5.1 Vergelijking van alternatieven

De milieueffecten van de alternatieven moeten onderling én met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de aard en mate waarin de alternatieven andere effecten veroorzaken. Vergelijk bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie en betrek daarbij de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid.

Geef daarnaast voor ieder van de alternatieven aan in welke mate de gestelde doelen kunnen worden gerealiseerd. Gebruik ook hiervoor eenduidige en, zo veel als mogelijk, kwantificeerbare toetsingscriteria.

¹⁸ Hiertoe dienen voor het MER de onderzoeksstappen 'bureauonderzoek', 'inventariserend veldonderzoek karterende fase' en 'inventariserend veldonderzoek waarderende fase' te worden doorlopen, voorzover de resultaten van de voorafgaande onderzoeksstap hier aanleiding toe geven.

¹⁹ Hierbij kan eventueel gebruik gemaakt worden van de waarderingscriteria uit de 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA' opgesteld door Witteveen+Bos in opdracht van de rijksdienst voor het Cultureel erfgoed. Hiervan is ook een samenvatting uit 2009 beschikbaar.

5.2 Leemten in milieu-informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt op korte termijn kan worden ingevuld.

5.3 Onzekerheden en evaluatieprogramma

Houd bij de vergelijking van de alternatieven en bij de toetsing van de alternatieven aan (project-)doelen en wettelijke grenswaarden expliciet rekening met de onzekerheden in effectbepalingen.²⁰ Geef daarvoor in het MER inzicht in:²¹

- de waarschijnlijkheid dat effecten optreden, d.w.z. het realiteitsgehalte van de verschillende effectscenario's (best-case en worst-case);
- het belang van de onzekerheden in effectbepalingen voor de significantie van verschillen tussen alternatieven, en daarmee voor de vergelijking van alternatieven;
- op welke wijze en wanneer na realisering van het initiatief de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden, bijvoorbeeld via een oplevertoets, en welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn als (project-)doelen en grenswaarden in de praktijk niet gehaald worden.²²

5.4 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

²⁰ Effectbepalingen voor de toekomst zijn inherent onzeker. Het zijn veelal de best mogelijke benaderingen op basis van in de praktijk ontwikkelde en getoetste modellen. De onzekerheden in de uitkomsten van modellen moeten wel worden onderkend. Schijnzekerheden leveren immers ondoelmatige keuzes en maatregelen op. Effecten kunnen in werkelijkheid meevallen, dan zijn te veel maatregelen getroffen. Effecten kunnen tegenvallen, dan zijn te weinig maatregelen genomen.

²¹ Een factsheet op de website van de Commissie bevat meer informatie over het omgaan met onzekerheden in MER. (http://docs1.eia.nl/mer/diversen/factsheet_19_omgaan_met_onzekerheden_in_mer_webversie.pdf)

²² Dit sluit aan bij de adviezen van de Commissie Elverding. Met de oplevertoets wordt ook invulling gegeven aan de (tot op heden veelal niet nagekomen) verplichting tot evaluatie van een MER (artikel 7.39 t/m 7.42 van de Wet milieubeheer).

6. Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven, de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Tynaarlo

Besluit: vaststellen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: De Provincie Drenthe heeft het voornemen om aan de A28 bij afslag De Punt een OV-knooppunt met een P+R voorziening te realiseren met maximaal 2000 parkeerplaatsen (transferium).

Bijzonderheden:

Van de gemeente Tynaarlo heeft de Commissie de Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD), een aantal achtergrondrapporten en de ingediende zienswijzen ontvangen. De Commissie heeft deze informatie betrokken bij haar advies. Deze informatie gezamenlijk biedt een goed startpunt voor het op te stellen MER en dit advies geeft aan welke informatie nog moet worden uitgezocht. De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie voor het op te stellen milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming in ieder geval de onderstaande informatie moet worden uitgewerkt in het MER:

- een kwantitatieve verkeerskundige onderbouwing van het nut en de noodzaak om een transferium aan te leggen;
- een analyse welke locaties het meest geschikt zijn als transferium;
- de mogelijkheden om de gevolgen voor de luchtkwaliteit, geluid, landschap, grond- en oppervlaktewater en natuur van de inrichting en het gebruik van het transferium op de mogelijke locaties te minimaliseren.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure op 13 augustus 2014

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 15 augustus tot en met 26 september 2014

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 12 augustus 2014

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 13 november 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

drs. B.F.M. Beerlage (werkgroepsecretaris)

ir. J.A.M. van Dijk

dr. F.H. Evers

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

drs. H.A.T.M. van Wezel

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau milieueffectrapportage Transferium De Punt, april 2014;
- Rapport Actualisatie Netwerkanalyse Regio Groningen-Assen, Grontmij 18 maart 2013;
- Rapport Bereikbaarheid regio Groningen-Assen, Geactualiseerde Netwerkanalyse 2013, 9 september 2013;
- Rapport Bereikbaarheid regio Groningen-Assen, Geactualiseerde Netwerkanalyse 2013 + bijlagen, 9 september 2013.

De Commissie heeft kennis genomen van 4 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 26 september 2014 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Transferium De Punt, gemeente Tynaarlo**

ISBN: 978-90-421-4026-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

Persbericht: Transferium De Punt, Gemeente Tynaarlo

Advies over gewenste inhoud milieueffectrapport transferium De Punt

De Commissie m.e.r. adviseert om in het milieueffectrapport voor het transferium De Punt in de gemeente Tynaarlo de verkeerskundige noodzaak goed te onderbouwen. Dit is namelijk de basis voor onderzoek naar locaties en de milieueffecten van het transferium.

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van milieueffectrapporten. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag - in dit geval de gemeenteraad van Tynaarlo - besluit over het project. Zie ook www.commissiemer.nl.

Het plan

De Provincie Drenthe wil aan de A28 bij afslag De Punt een OV-knooppunt met een P+R voorziening realiseren met maximaal 2.000 parkeerplaatsen (transferium). Om het transferium mogelijk te maken stelt de gemeente Tynaarlo een nieuw bestemmingsplan op. De milieugevolgen hiervan worden onderzocht in een milieueffectrapport.

De gemeenteraad van Tynaarlo heeft de Commissie om advies gevraagd over de gewenste inhoud van het rapport.

Het advies

De Commissie adviseert in het milieueffectrapport duidelijk te laten zien welk verkeersprobleem het transferium oplost en op basis van deze verkeersanalyse locaties voor een transferium te onderzoeken die verkeerskundig het meest geschikt zijn.

Ook adviseert zij van enkele locaties de milieuverschillen te vergelijken in het rapport. Onderzoek de mogelijkheden om de gevolgen voor luchtkwaliteit, geluid, landschap, grond- en oppervlaktewater en natuur te minimaliseren.

Noot voor de redactie

Het volledige advies vindt u op <http://www.commissiemer.nl/advisering/afgerondeadviezen/2978>

Voor meer informatie kunt u bellen met Sjoerd Harkema, 06-55794773.